

Budget 2024

Ansvarlighed og balance

Sammen passer vi på Frederiksberg

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

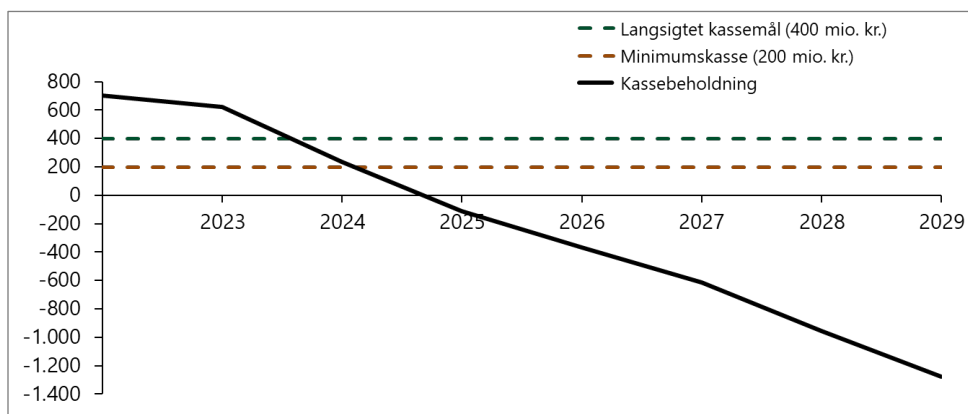
ANSVARLIGHED OG BALANCE -

Sammen passer vi på Frederiksberg

Budget 2024 – Kort fortalt:

Frederiksberg drives effektivt og er en af de kommuner i landet med de laveste serviceudgifter pr. indbygger. Det gør det svært at finde store besparelser, der ikke går voldsomt ud over den helt almindelige borgernære velfærd, når kommunen udsættes for uventede og pludselige eksterne økonomiske chok, som vi har oplevet de seneste år med stort tab på udligning og socioøkonomi. Figuren nedenfor viser, hvordan kommunens økonomi vil udvikle sig, hvis ikke der foretages en genopretning.

Figur 1. Forventet udvikling i kommunens økonomi uden genopretning, 2022-2029

Samtidig ligger det i kommunens dna at holde styr på eget hus, og kommunen skal desuden også holde sig inden for reglerne for, hvor mange penge kommunen må bruge. Der skal rettes op i tide og udvises rettidig omhu. Det har derfor været en bunden opgave til budgettet for 2024, at kommunens egen udgiftsvækst blev håndteret med modgående besparelser. Partierne er enige om, at det er en økonomisk meget vanskelig situation, hvorfor der er foretaget svære besparelser. Aftalen sikrer, at budgettet for 2024 overholder kommunens andel af aftalen mellem kommunerne og regeringen om, hvor mange penge der samlet må bruges på service og anlæg (service- og anlægsrammen).

På den baggrund har en enig kommunalbestyrelse (bestående af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Venstre, SF og Helle Sjelle) indgået aftale om Frederiksberg Kommunes budget for 2024.

Budget 2024 er blevet vedtaget i en presset tid. Frederiksberg Kommune oplever endnu en gang ekstraordinære tab, der kommer fra en række eksterne forhold, som kommunen ikke selv har indflydelse på. De ekstraordinære tab skyldes de rammer, som styrer kommunernes økonomi. For Frederiksberg betyder det blandt andet, at kommunen oplever store og pludselige tab i finansiering fra staten, primært på grund af udligning mellem kommunerne og de nye ejendomsvurderinger. Dette kommer samtidig med, at berettigede udgifter til især kernevelfærden til de mest sårbare borgere – på de såkaldt specialiserede områder – stiger voldsomt.

Partierne tager ansvar for, at de nødvendige besparelser bliver gennemført og anerkender, at en del af besparelserne alt andet lige vil betyde forringelser for nogle borgere og medarbejdere. Dét er uundgåeligt med en presset økonomi.

I aftalen indgår både en række konkrete besparelser og effektiviseringer men også en yderligere rammereduktion på årligt 0,3 procent af alle institutioners og afdelingernes budgetter og fastholdelse af den nuværende rammereduktion på 1,5 procent på administrationen. Partierne tager ansvar for og bakker medarbejdere og ledere op i arbejdet med at gennemføre alle politisk besluttede besparelser.

Udfordringerne for kommunens økonomi er så store, at det samtidig med besparelserne også har været nødvendigt at hæve skatten. Partierne anerkender, at det vil være en belastning for borgernes private økonomi, og derfor er det også aftalt, at skatten sænkes igen, så snart kommunens økonomi tillader dette. Det er aftalt, at skatten skal begynde at falde igen allerede fra 2026. For at sikre en robust og rimelig ramme om kommunens økonomi i fremtiden, er partierne enige om, at skatten fremover justeres både op og ned, hvis de udefra kommende regninger ændres.

Samlet set betyder dette, at budgettet indeholder en skattestigning på 1,1 procentpoint i 2024, og der bliver gennemført besparelser og effektiviseringer for 45 millioner kroner i 2024 stigende til 72 millioner kroner i 2027. Med en skattestigning på 1,1 procentpoint til 24,57 vil Frederiksberg Kommune stadig være blandt den fjerdedel af kommunerne med lavest skatteprocent.

I 2026 falder skatten med 0,1 procentpoint til 24,47 procent, i 2027 til 24,37 procent, i 2028 til 24,27 og i 2029 til 24,17 procent.

Indenfor de økonomiske rammer, som besparelser og skattestigning giver plads til, er partierne desuden enige om, at det er bydende nødvendigt, at Frederiksberg fortsat bidrager til, at vi bliver grønnere og belaster klimaet mindre, samtidig med at vi holder hånden under den afgørende velfærd.

Med budgettet fastholdes også et bæredygtigt anlægsniveau, der sikrer et nødvendigt minimumsniveau for fremtidig kapacitet til børn, ældre og borgere i social udsathed samt nødvendig vedligeholdelse af kommunens nuværende bygninger og idrætsfaciliteter.

Med Budget 2024 har partierne lagt sporene til en ansvarlig og robust økonomi de kommende år.

Fremtidssikrede skattesatser

De seneste år er Frederiksberg blevet ramt af betragtelige ekstraregninger på grund af udligningssystemet, tilfældige selskabsskatte regninger, rod i ejendomsvurderingerne og store korrektioner for andre kommuners gevinster. Alene udligningssystemet har sendt ekstraregninger på over 130 millioner kroner om året til Frederiksberg. Andre kommuner har været og er stadig ramt af det samme, og kommuner som fx Gentofte, Hørsholm og Rudersdal har ligeledes været nødsaget til at hæve skatten.

De nuværende prognoser viser, at Frederiksberg frem til 2029 ser ind i yderligere regninger for langt over 500 millioner kroner på grund af eksterne forhold. Hvis der ikke gøres noget, er kassen tom allerede i 2025. Partierne er enige om, at det er dybt urimeligt, at Frederiksbergborgernes velfærd uden varsel påvirkes af eksterne forhold, som Frederiksberg ikke selv har indflydelse på. Derfor er partierne nødt til at hæve skatten nu for at undgå uheldige besparelser på den borgernære velfærd. Samtidig er partierne enige om, at skatten ikke skal hæves mere end højst nødvendigt. Partierne er derfor som nævnt enige om, at skatten skal sænkes igen i takt med, at robustheden i kommunens økonomi tillader dette.

Partierne indfører også en forsikringsordning for kommunens økonomi, der grundlæggende indebærer, at skatten vil blive justeret både op og ned, hvis det eksterne pres mod kommunens økonomi bliver større eller mindre end forudsat. Ved eksternt pres forstås de beslutninger, som Frederiksberg Kommune ikke selv har indflydelse på.

Konkret vil der derfor før hvert års budgetforhandling blive regnet på de varige konsekvenser af udligning, ændringer i den særlige refusionsordning, ændrede ejendomsvurderinger, skævt bloktilskud samt selskabsskat og selvbudgettering i andre kommuner. Hvis konsekvenserne er større eller mindre end forudsat, vil skatten blive justeret i op- eller nedadgående retning.

Partierne noterer sig, at grundskyld og dækningsafgift er fastlåst til og med 2028 i henhold til boligskattereformen. Grundskyld og dækningsafgift er fastsat til det statslige loft på henholdsvis 3,1 og 5,0 promille i 2024.

Grøn omstilling og mere biodiversitet

Partierne er enige om, at Frederiksberg fortsat skal være en grøn by, der prioriterer den grønne omstilling højt. Derfor er det nødvendigt, at vi investerer i energieffektiviseringer og vedvarende energi. Både fordi Frederiksberg skal yde et stort bidrag til en grønnere fremtid, og også fordi det kan gavne kommunens samlede økonomi på længere sigt.

Partierne er derfor enige om at investere 21,6 millioner kroner i de kommende fire år i energieffektiviseringsprojekter, der reducerer kommunens el- og varmekonsum. Partierne er ligeledes enige om, at der indgås samarbejde med Frederiksberg Forsyning om en screening, som skal afklare potentialet for at etablere flere solceller i byen herunder på kommunale tagflader og andre større arealer. Der arbejdes desuden videre på at fastholde, at de relevante myndigheder prioriterer at sikre Frederiksbergs grundvand for fremtiden.

Frederiksberg har store ambitioner på klimaområdet, og partierne afsætter derfor yderligere midler til at iværksætte en række grønne indsatser i de kommende år, der skal bidrage til, at målsætningen om CO₂-reduktion nås. Konkret afsættes yderligere 11,5 millioner kroner i budgetperioden.

Initiativerne kan eksempelvis omfatte styrkelse af borgerinvolveringen, biodiversitet og flere træer, grønne mobilitetsindsatser og tiltag rettet mod at nedbringe kommunens eget CO₂-udslip. Frederiksberg har et klart mål om, at antallet af træer skal øges år efter år, blandt andet af hensyn til varmeø-effekten.

Klimasikring og udvikling af grønne byrum

Partierne er enige om, at der er potentiale for at skabe nye grønne byrum og endnu bedre kvalitet omkring Solbjerg Parkkirkegård ved at forstærke områdets rekreative, naturmæssige og kulturhistoriske værdier.

Partierne er ligeledes enige om, at der skal arbejdes på en fredning af kirkegårdsområdet. Der skal ske en nænsom udvikling af selve kirkegården, hvor dele fastholdes som kirkegård og dele omdannes til park. Tilsammen giver det byen et unikt grønt område, der inviterer til rekreation, refleksion, fordybelse og bevægelse. Udgangspunktet skal være, at både biodiversitet og biofaktor skal øges for området som helhed. I forlængelse af den gennemførte dialog med borgere og institutioner i området, udarbejdes et forslag til udviklingsplan for selve kirkegården og udviklingsplanen forelægges Kommunalbestyrelsen i efteråret 2023.

Det område, som der efter denne aftale ønskes fredet, fremgår af bilag til aftalen.

Med færdiggørelsen af den nye plads bag rådhuset (John Winthers Plads) i efteråret 2024 vil Møstings Hus få en markant mere fremtrædende placering i byrummet. Stueetagen i Møstings Hus huser i dag

frederiksborgmuseernes administration. Parallelt med færdiggørelsen af pladsen igangsættes en proces med udlejning af lokalerne i stueetagen til café eller lignende med udeservering – dette under hensyntagen til bygningens frednings- og planforhold. I forbindelse hermed skal der sammen med Frederiksborgmuseerne skabes mulighed for, at museernes administration kan placeres på rådhuset.

Frederiksborgmuseernes udstillingssted Møstings på husets 1. sal fastholdes. Kommunen vil gå i tæt dialog med Frederiksborgmuseerne om omrokeringen, den nye udnyttelse af stueetagen samt mulighederne for, at Møstings kan spille bedst muligt sammen med det nye byrum. Partierne vil ligeledes sikre et særligt fokus på, at pladsen bag rådhuset bliver et inkluderende og bias-frit byrum. Desuden ses på mulighederne for at etablere en danseplads på pladsen.

For at sikre byen mod oversvømmelse ved skybrud er partierne enige om at fortsætte klimatilpasningen af Frederiksborg i samarbejde med Frederiksborg Forsyning, så byen sikres mod de klimaforandringer, man tydeligt ser effekterne af i disse år. Klimasikringen tænkes systematisk ind i udviklingen af de grønne byrum – og er også en del af projekterne på Solbjerg Parkkirkegård og Pladsen bag rådhuset.

På Nordens Plads igangsættes et tiltrængt løft, der viderefører den positive udvikling fra Betty Nansens Plads. Med byfornyelsesmidler opstartes en borgerdialog frem mod et nyt områdefornyelsesprojekt i samarbejde med brugerne og ejerne af Domus Vista, herunder om parkeringsforholdene. Samtidig skal der afsættes midler til byrumsforbedringer på de kommunale arealer, herunder fx videreudvikling af Nordens Have i dialog med brugerne.

Modernisering og energirenovering af kommunale bygninger

Økonomaftalen for 2024 har medført et løft af kommunernes samlede anlægsramme. For Frederiksborg betyder det, at kommunen har fået tilført 93 millioner kroner til anlæg over den kommende budgetperiode.

Frederiksborg har et vedligeholdelsefterslæb på kommunale ejendomme på en lille milliard kroner, og derfor er det vigtigt for partierne at fastholde et grundlæggende, ansvarligt vedligeholdelsesniveau.

Løftet i kommunernes anlægsramme giver mulighed for at prioritere, at vedligeholdelsesniveauet fastholdes på et langsigtet bæredygtigt niveau, så det fra 2027 og frem udgør 90 millioner kroner årligt, herunder til de kommunale beboelsesejendomme. På den måde sikres det, at de kommunale bygninger ikke forfalder yderligere men i stedet bliver mindre klimabelastende og sundere at bo og opholde sig i. Hvis det ikke gøres nu, vil det være endnu dyrere at rette op på i fremtiden.

Samtidig med prioritering af vedligeholdelse skal det vurderes, om der er behov for yderligere modernisering og energirenovering. Med Budget 2024 prioriteres eksempelvis yderligere midler til vedligeholdelse, energirenovering og modernisering af Lindevangskolen.

En god og tryk start for alle børn

Nogle børn har brug for et pasningstilbud i en lidt mindre ramme. Derfor er det prioriteret at gøre en særlig indsats for at bevare dagplejen på Frederiksborg, og der er afsat midler til en rekrutteringskampagne for at tiltrække flere dagplejere.

Det er også besluttet, at den tidligere indførte sommerferielukning i dagtilbud tilbagerulles. Det betyder, at de børn og familier der har brug for et dagtilbud i sommerferien, i fremtiden mødes af vante rammer og voksne. Med tilbagerulningen gives både familier og personale bedre fleksibilitet til at holde sommerferie, når de vil.

I en svær økonomisk situation har det ikke været muligt helt at friholde dagtilbudsområdet. Aftalen medfører derfor, at forældre til børn i kommunale og selvejende institutioner fra 2024 selv skal medbringe bleer til egne børn og at der afsættes lidt færre ressourcer til køkkenpersonale i vuggestuerne.

Skolen som omdrejningspunkt for faglighed og fællesskaber

Skolen spiller en afgørende rolle i alle børn og unges liv og hverdag. Derfor er det en vigtig politisk prioritering at understøtte udviklingen af den gode skoledag og tilbyde rammer, som fremmer læring, trivsel og stærke børnefællesskaber for alle elever.

Partierne er enige om at prioritere fagligheden i dansk og matematik på 1. til 3. klassetrin ved at tilføre midler til at omlægge understøttende undervisning til fagtimer. Samtidig tilføres der midler til en bedre ordblindeindsats på alle skoler. Dét betyder, at vi styrker elevernes faglige forudsætninger, hvilket er afgørende for uddannelse og i det videre voksenliv.

Antallet af elever i en klasse har stor betydning for den enkeltes faglige udvikling og for de voksnes muligheder for at understøtte de gode inkluderende fællesskaber. Derfor er partierne enige om, skolerne skal have bedre muligheder for at sænke klassekvotienten i de kommende år. Tildelingen til skolerne ændres, så der tilføres midler svarende til, at der fra skoleåret 2024/2025 er højst 24 elever i hver ny børnehaveklasse. Som i dag vil det være op til skolerne at beslutte, hvor mange klasser der oprettes. Reglerne i forhold til frit skolevalg berøres ikke af beslutningen.

De fysiske rammer på skolerne skal imødekomme nutidige og fremtidige krav til undervisningen og skabe gode muligheder og rum for læring, trivsel og fysisk aktivitet. Med aftalen prioriteres derfor yderligere midler til den allerede besluttede modernisering af Lindevangsskolen, ligesom der også afsættes en pulje, som kan bidrage til at rette op på det efterslæb, der præger idrætsfaciliteterne på mange af vores skoler. Dette er også til gavn for foreningerne, der anvender faciliteterne uden for skolernes åbningstid. Partierne er enige om, at gode toiletforhold er en vigtig del af en god skolegang. Med inddragelse af de gode erfaringer fra Søndermarksskolen og i dialog med rengøringsleverandører arbejdes der på at fremme indbydende toiletter, der understøtter gode toiletvaner.

Partierne er enige om at samle de nuværende 7 ungdomsklubber (fra 8. klasse til 18 år) til 3 klubtilbud. Fritids- og juniorklubtilbuddene (fra 4. til og med 7. klasse) bevares, som de er i dag. Dermed vil flere skoler fremover dele ungdomsklub, som det i en række år har været for Lindevangsskolen og Skolen på La Cours vej. Samlingen af klubtilbuddene skal understøtte et ungemiljø, hvor flere får mulighed for at mødes og stifte venskaber på tværs af skoletilhørsforhold og bliver mødt af et mere varieret aktivitetsudbud og øget tilstedeværelse af uddannet pædagogisk personale. Partierne lægger vægt på, at de nye tilbud formes med grundig inddragelse af de unge, der i dag bruger ungdomsklubberne og klubbernes pædagogiske personale, så flere vælger klubberne til. Der afsættes midler til at indrette de nye ungemiljøer mere attraktivt. Derudover prioriteres det at gennemføre en analyse af, hvordan der i fremtiden kan arbejdes videre med at skabe attraktive tilbud til unge, som inviterer og understøtter deltagelsesmuligheder for alle.

Øget fokus på børns og unges trivsel og mentale sundhed

Overalt i Danmark er der udfordringer med børn og unges mentale sundhed og trivsel. Det gælder desværre også på Frederiksberg, og partierne er derfor enige om, at der trods den alvorlige økonomiske situation, skal være fokus på at styrke indsatsen for at forebygge mistrivsel og sætte tidligt ind med støtte til de børn og unge, der har behov for det.

Med aftalen bliver der skruet op for normeringen af psykologer og øvrige faggrupper i Frederiksberg Kommunes Pædagogisk Psykologiske Rådgivning (PPR), så flere børn og unge kan få tidlig hjælp, når de ikke trives i deres dagtilbud eller skole. Styrkelsen af PPR skal bidrage til at nedbringe ventetiden og at skoler og dagtilbud kan arbejde mere forebyggende, så færre børn og unge må henvises til mere specialiserede tilbud. Partierne afsætter 2,5 millioner kroner i 2024 og 3,1 millioner kroner i 2025 og frem, til styrkelsen af PPR.

Et aktivt liv, med fritidsaktiviteter, mødesteder, skole og uddannelse, har stor betydning for børn og unges trivsel. Partierne har derfor prioriteret, at fortsætte indsatsen "Idræt på tværs". En indsats hvor fokus er på at knytte foreningslivet og skoler sammen, og dermed at understøtte flere børn og unges deltagelse i foreningslivet. Samtidig vil partierne understøtte nuværende og tidligere anbragte og socialt udsatte unge i at fuldføre deres uddannelse og med at få en fod ind på arbejdsmarkedet gennem afprøvning af forløb i samarbejde med EMPOWER4U. Endelig skal seksualundervisningen i skolerne forbedres.

Nødvendige midler til de specialiserede områder og bedre styring

Alle danske kommuner oplever, at der kommer flere og flere borgere med særlige behov. Stigende udgifter til de specialiserede områder – både børn og voksne – forventes at fortsætte også på Frederiksberg. Partierne er enige om, at borgere i social udsathed og andresårbare borgere inden for specialområdet fortsat skal have rammer og tilbud, der sikrer dem tryghed, trivsel og livskvalitet.

Partierne tilføjer 31 millioner kroner, som skal sikre, at budgetterne er på niveau med de faktiske udgifter i 2023. Selv med dette løft er der dog behov for stram styring og tæt samarbejde på tværs af områderne for at undgå budgetoverskridelser og for at realisere de budgetreduktioner, der i tidligere budgetter er besluttet på specialundervisning og i forhold til den specialiserede familieindsats.

Stram styring er ikke tilstrækkeligt for at dæmpe de stigende udgifter til den sociale indsats for voksne. Partierne er derfor enige om, at der er behov for at omstille indsatserne og finde tiltag, der kan dæmpe udgiftsvæksten og forebygge bedre. En afgørende del af dette arbejde er handleplanen på det specialiserede voksenområde. Det er en fælles opgave for hele kommunen at nå i mål med handleplanen, og arbejdet involverer flere fagligheder og områder og fordrer et tværgående samarbejde. Der er brug for at gennemføre grundige analyser af området, og der er samtidig brug for at træffe udgiftsreducerende beslutninger, også inden for en kort tidshorisont. Dette dækker over en bred vifte af tiltag, både tilpasning af serviceniveauerne og mere strukturelle tiltag, for eksempel omlægning af tilbudsviften og hjemtagning af borgere fra dyre eksterne tilbud.

Den Sociale Masterplan skal sikre fortsat fokus på såvel økonomi som kapacitet og kompetencer på det specialiserede voksenområde.

Partierne er enige om, at der skal fremlægges og vedtages konkrete forslag, der reducerer udgiftsvæksten på det specialiserede voksenområde med fem millioner kroner i 2024, 29 millioner kroner i 2025 og 39 millioner kroner i 2026. Hvis den forventede udgiftsvækst på anden vis reduceres, kan måltallene justeres i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger

Arbejdet med handleplanen forankres i Socialudvalget, med understøttelse fra et tværgående arbejde i forvaltningen. Socialudvalget afrapporterer løbende til Magistraten.

Partierne er enige om at styrke den opsporende og tidlige indsats for voldsudsatte kvinder med 0,2 millioner kroner i 2024, 0,4 millioner kroner årligt i 2025 og 2026 og 0,2 millioner kroner i 2027.

Tilpasninger af pleje og omsorg inden for et stramt budget

Sundheds- og omsorgsområdet er et af kommunens største budgetområder. For at skabe et budget i balance er det derfor nødvendigt at gennemføre betydelige reduktioner på området. Samtidig lægger partierne vægt på at udnytte de friheder og muligheder, der er for at tilrettelægge pleje og omsorg på en effektiv måde, som kommer borgeren til gavn.

Udgifterne til ældre- og omsorgsområdet reduceres med 9 millioner kroner i 2024 stigende til 14,3 millioner kroner i 2025 og frem. Den største reduktion findes på personlig pleje, hvor den samlede plejetid på tværs af kommunens ældre borgere vil blive mindre. Indsatsen sker ved at justere på niveauer for tildeling af hjælp. Det er vigtigt for partierne, at justeringen foretages under hensyn til kvaliteten af palliation og arbejdsmiljø. Den konkrete tilpasning vil blive behandlet i Ældre- og Omsorgsudvalget med tæt inddragelse af MED, Hjemmeplejen og Visitation og Hjælpebidrag.

Andre betydelige bidrag til kommunens økonomi findes ved, at modtagere af hjemmehjælp i fremtiden tilbydes rengøring hver tredje uge frem for som nu hver anden – dog således, at tiden pr. besøg hæves med 5 minutter, og at borgerne fremover forventes selv at erhverve en robotstøvsuger, hvis den kan aflaste borgerens behov for hjælp til støvsugning. Derudover er partierne enige om at reducere aktiviteter for ældre på plejecentre.

Partierne ønsker at sikre borgernes valgfrihed, når de skal vælge en plejebolig, så borgerne får bedre mulighed for at vælge et plejecenter, der passer til deres behov. Der er derfor enighed om at arbejde for etableringen af friplejehjem på Frederiksberg.

Videreudvikling af samarbejdet med de frivillige foreninger

Partierne værdsætter den rolle, som civilsamfundet og især det frivillige sociale arbejde spiller for den samlede hjælp og støtte, Frederiksberg som by giver til borgere, som lever i social udsathed og til byens ældre borgere.

Partierne er derfor enige om at bevare puljerne til henholdsvis frivilligt socialt arbejde (§ 18-puljen) og klubber og foreninger på ældreområdet (§ 79-puljen). Der er dog enighed om at reducere § 18-puljen varigt med 1 millioner kroner årligt fra 2024 og reducere § 79-puljen varigt med 0,7 millioner kroner årligt fra 2025. Den konkrete udmøntning for 2024 behandles i Socialudvalget henholdsvis Ældre- og Omsorgsudvalget i forbindelse med uddelingen af puljerne for 2024.

Derfor skal vi gentænke kommunens samarbejde med civilsamfundet og de frivillige foreninger. Partierne beder på den baggrund forvaltningen om – med inddragelse af foreningerne og de frivillige – at forelægge en strategi for udvikling af frivillighedsområdet for Socialudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget.

Et mangfoldigt kultur- og fritidsliv

Frederiksberg har et rigt og mangfoldigt kultur- og fritidsliv, hvor de bærende aktører spænder vidt. Set i lyset af kommunens økonomiske situation ser partierne dog ingen anden udvej end at justere og fokusere enkelte indsatser på området.

Der er lagt op til konkrete tilpasninger af drift og tilskud på området – herunder på Hovedbiblioteket og i KU.BE. Partierne har dog valgt at friholde de selvejende institutioner og folkeoplysende foreninger for besparelser.

Partierne er enige om, at biblioteksindgangen på Danasvej fastholdes som ubemandet bibliotek. Samtidig undersøges muligheden for at etablere et ungekultursted i bygningen.

Partierne anerkender Aveny-T's store bidrag til ungekulturen på Frederiksberg, og den økonomiske situation skal fortsat følges tæt.

Frederiksberg har et stærkt og bredt foreningsliv, der bidrager til at knytte bånd mellem borgere i alle aldre og livssituationer. Partierne er enige om, at der skal udarbejdes en strategi for, hvordan man styrker samarbejdet og bruger foreningslivet aktivt for bl.a. at imødegå den landsdækkende trend med stigende ensomhed og mistrivsel. Arbejdet forankres og følges tæt i Kultur- og Fritidsudvalget.

Bedre rammer for idrætslivet

Frederiksberg Kommune er én af de kommuner i landet hvor der er flest borgere pr. idrætshal og boldbane. Det giver et stort pres på ventelister for særligt børn og unge, der gerne vil gå til sport. I en stram kommunal økonomi er der desværre fortsat ikke mulighed for at realisere større, planlagte facilitetsudvidelser. Inden for de begrænsede rammer ønsker Frederiksberg Kommune imidlertid at sikre de bedst mulige rammer for, at flest mulige borgere kan leve et aktivt liv og deltage i idrættens fællesskaber.

På trods af snævre økonomiske rammer har partierne besluttet følgende:

Det ekstraordinære lokaletilskud til Københavns Karate på Bernhard Bangs Allé forlænges til og med sæsonen 2024/25. Samtidig skal der frem mod Budget 2025 findes en varig løsning på lokaleudfordringen.

Fodboldbanerne på Jens Jessens Vej er blandt de bedst udnyttede i Danmark. Tre baner er i dag uden lys og kan derfor udnyttes væsentligt bedre om aftenen og i vintermånederne – under hensyntagen til beboelserne i nærheden. Derfor afsættes som led i et energieffektiviseringsprojekt midler til bedre lys sætning på banerne.

Med Idrætsmilliarden er der skabt mulighed for, at Københavns og Frederiksberg Kommuner via en øget anlægsramme kan løfte kapaciteten på idrætsområdet til gavn for hovedstadens borgere. Parterne er enige om at fortsætte samarbejdet med henblik på at undersøge mulighederne for at udvikle fælles anlægsprojekter. Der vil til forhandlingerne om Budget 2025 blive udarbejdet en afdækning af behov og forslag til projekter.

Set i lyset af kommunens økonomiske situation ønsker partierne samtidig at få belyst muligheden for, at idrætsmilliarden kan anvendes mere aktivt på Frederiksberg – fx ved låneadgang. Muligheden for etablering af idrætsfaciliteter med private aktører skal undersøges.

Et levende handels- og restaurationsliv

Frederiksberg er en smuk og levende by, som skal være attraktiv at besøge og drive erhverv i.

Partierne er enige om at afsætte 0,5 millioner kroner årligt i 2024 og 2025 til en erhvervspakke, som blandt andet skal styrke Frederiksbergs brand som en turistdestination med et levende handelsliv og kulturliv og spændende og smukke byrum. Erhvervspakken udmøntes i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg.

Partierne er enige om at holde hånden under et varieret restaurations- og caféliv og har derfor besluttet at fastholde ikke at opkræve betaling for udeservering.

For at tydeliggøre placeringen af offentlige toiletter på Frederiksberg, afsættes der 100 tusind kroner til bl.a. at få toiletterne gjort synlige via app-løsninger og kortlægning af yderligere tiltag, fx "nette toilette".

Tilpasninger af busdriften og screening for mere Metro

Frederiksberg har et veludbygget net af kollektiv trafik, med både metro, busser og egne Frederiksbergbusser. Med de faldende passagertal på Linje 37 og mindre aktivitet i Frederiksbergbusserne i ydretimerne, ser partierne ingen anden mulighed end at reducere i busdriften.

Partierne er derfor enige om at nedlægge Linje 37 på Frederiksberg og reducere Frederiksbergbussernes afgang i ydretimerne på hverdagsaftener og i weekender. For så vidt angår Linje 37 er partierne enige om, at der afsættes midler til etablering af bilparkeringspladser, cykelparkeringspladser og træer de steder, hvor der før var stoppesteder. Desuden afsættes en pulje til etablering af yderligere bilparkeringspladser på Frederiksberg, hvor der er mulighed for at optimere de eksisterende P-pladser.

Partierne er enige om at afsætte midler til gennemførelse af en udvidet screening, så der opnås en opdateret og mere detaljeret viden om potentialet og samfundsøkonomien i en Metro langs Fasanvejslinjen.

En fortsat aktiv arbejdsmarkedsindsats trods ændrede vilkår

En effektiv arbejdsmarkedsindsats er afgørende - både for den enkelte borger, for virksomhedernes vækst og for kommunens samlede indtægtsgrundlag.

Partierne accepterer at fastholde den statslige besparelse på 5,4 millioner kroner vedrørende finansiering af anden delaftale af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen og ret til tidlig pension ("Arne-pension"). Besparelsen fastholdes, selvom det forventes at betyde serviceforringelser, fx i form af kortere åbningstid og lukkedage og mindre sagsbehandlingskapacitet.

Partierne vil følge både ledighedsudviklingen og effekterne samt konsekvenserne ved prioriteringen af serviceniveauet overfor de ledige borgere tæt. Såfremt ledigheden stiger væsentligt, vil partierne drøfte situationen med henblik på at beslutte modgående foranstaltninger, herunder fx omstille indsatsen til det digitale jobcenter. Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget og Magistraten vil løbende blive holdt orienteret om udviklingen og de konsekvenser, det har for Frederiksberg Kommune.

Partierne er enige om at gennemføre et tværfagligt samarbejde for at finde veje til at styrke indsatsen for, at flere unge på Frederiksberg vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. Med forankring i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget inviteres relevante fagudvalg, Uddannelsesrådet og Erhvervsrådet til at komme med idéer til arbejdet indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

For at påskønne den store værdi, en erhvervsuddannelse giver til den enkelte og samfundet, arrangeres der i 2024 en fejring af lærlinge, der har bestået deres svendep prøve.

Administrative besparelser i en effektiv organisation

Partierne anerkender, at Frederiksberg Kommunes udgifter til administration ligger 18 procent under gennemsnittet for de øvrige kommuner i Region Hovedstaden. Partierne noterer sig, at den gennemførte analyse af administrationen samlet set viser, at kommunen har en effektiv administration, hvor det er vanskeligt at identificere yderligere effektiviseringer.

Partierne er alligevel enige om at gennemføre besparelser på det administrative område for samlet set 8,6 millioner kroner i 2024 stigende til 19 millioner kroner i 2027. Besparelsen skal ses i lyset af økonomiaftalen mellem KL og regeringen for 2024, der har pålagt kommunerne samlet set at reducere udgifterne til administration med 700 millioner kroner i 2024 gående til 3 milliarder kroner frem mod 2030.

Besparelserne er fundet ved en forenkling og optimering af en række administrative processer, en mere effektiv udnyttelse af de administrative kvadratmeter, en nedjustering af åbningstiderne i borgerservice og en tilpasning af reglerne omkring betalt frihed for de administrative medarbejdere. Endelig fastholdes den allerede besluttede rammebesparelse 1,5 pct. på det administrative område.

Forenklingen og optimeringen af de administrative processer sker bl.a. ved at sikre, at borgerne lettere og mere effektivt kan finde de informationer, de har brug for. Det giver både en gevinst for kommunen, som sparer arbejdsgange, men også en gevinst for borgeren, der oplever en bedre service. Således ønsker partierne, at der skal arbejdes videre med en fælles service- og henvendelsesstrategi, der skal bidrage til bedre service for borgeren og mere effektive arbejdsgange.

Besparelserne vil også på nogle områder påvirke serviceniveauet for borgerne. Partierne er enige om at reducere den fysiske og telefoniske åbningstid i borgerservice til gennemsnittet for øvrige kommuner. Tiltaget vil betyde, at ventetiden i borgerservice øges. Området følges tæt, særligt i forhold til borgere i sårbare positioner og borgere med særlige problemer ift. digitale løsninger.

Partierne anerkender, at der er tale om væsentlige besparelser på det administrative område. Derfor har partierne bedt forvaltning om at udarbejde et forslag til en ny organisering af de understøttende administrative funktioner med henblik på at sikre tilstrækkelig robusthed og ensartet servicering på tværs af fagområder. Partierne er enige om, at der ønskes et særligt fokus på at nedbringe silotænkning mellem forvaltningerne og fagområderne med henblik på at optimere samarbejde og økonomiske prioriteringer på tværs af organisationen.

Partierne er derudover enige om at følge udviklingen i de administrative udgifter tæt. Der ønskes en årlig afrapportering af, hvordan Frederiksberg kommune ligger i forhold til øvrige kommuner. Partierne noterer sig, at et flertal i magistraten har vedtaget en plan for øget konkurrenceudsættelse. Partierne står frit ift. at tage stilling til det enkelte udbud, når det forelægges kommunalbestyrelsen. Partierne er enige om at afsætte midler til at få ekstern bistand til at afdække mulighederne for yderligere konkurrenceudsættelse, herunder øget IKU.

Partierne er også enige om at styrke kampen mod social dumping, gerne i samarbejde med andre kommuner.

Rekruttering og fastholdelse er stadig højt prioriteret

Frederiksberg står over for en stor opgave med at fastholde og rekruttere medarbejdere de kommende år. Det gælder især på de store velfærdsområder, hvor der kommer til at mangle social- og sundhedsmedarbejdere, sygeplejersker, pædagoger og lærere. Partierne ønsker at styrke indsatsen for fastholdelse og rekruttering, herunder også afdække muligheden for anvendelse af udenlandsk arbejdskraft.

Partierne er enige om fortsat at arbejde på at fastholde medarbejdere, bl.a. via seniorordninger og fastholdelsesfleksjob og ønsker, at Frederiksberg Kommune er tydelig omkring, at kommunen er en rummelig arbejdsplads bl.a. med plads til flere fleksjobbere.

Partierne ønsker at styrke indsatsen for rekrutteringen af social- og sundhedselever. Partierne er enige om at tilbyde løn under grundforløbet samt ansættelse på voksenlærlingeordning for relevante +25-årige elever. På den baggrund tilføres budgettet i 2024 1,1 millioner kroner, mens beløbene i overslagsårene er -1,8, 0 og 0 millioner kroner. I alle årene tilføres elevområdet desuden 1,5 millioner kroner fra puljen til rekruttering og fastholdelse. Forvaltningen vil i 2024 fortsat følge økonomien på elevområdet tæt med henblik på løbende at vurdere, hvordan midlerne anvendes bedst til sikring af rekrutteringen af elever, herunder om der er et

tilstrækkeligt elevgrundlag for Diakonissestiftelsens Social- og Sundhedsskole, som Frederiksberg Kommune har et tæt samarbejde med.

I lyset af den vanskelige rekrutteringssituation i plejesektoren er der behov for at gå nye veje for at skaffe kvalificerede medarbejdere til at varetage den vigtige pleje- og omsorgsopgave. Partierne er enige om, at udover det eksisterende samarbejde med Diakonissestiftelsen, skal kommunen arbejde på en model sammen med Social og Sundhedsskolen med henblik på at etablere et uddannelsesforløb målrettet udlændinge.

Anlæg

Partierne genbekræfter sidste års anlægsplan. Anlægsplanen indeholder primært projekter, der sikrer vedligehold af kommunens institutions- og beboelsesejendomme, hvor der eksempelvis er sket et løft af midlerne afsat til renovering og vedligehold af Lindevangsskolen. Derudover udbygges plejekapacitet, så Frederiksberg har plads til den stigende ældrebefolkning. Der er afsat midler til trafiksikkerhed og cykelstier, herunder cykelsti på Jens-Jessens vej. I årets budget er afsat en pulje til opmærkning af nye parkeringspladser. Puljen skal også understøtte flere el-ladestander i byen.